

S-ITS novice April 2012

Uvodnik

Spoštovani člani S-ITS,

Za nami je aktivno pomladansko obdobje. Konec meseca marca smo prvič pod okriljem S-ITS izpeljali simpozij ISEP. Predstavljeni so bili zanimivi referati udeležencev s področja Slovenije in naše bivše skupne domovine. Konec meseca marca smo obiskali tudi sejem Intertraffic s katerega je predstavljenih nekaj novosti.

V objavi dogodkov tokrat največ pozornosti pripisujemo jesenskemu kongresu o cestah in prometu, ki se bo kot v preteklih letih, zgodil v Portorožu med 24. in 25. oktobrom, tokrat le v dvo-dnevni izvedbi, s čimer so se organizatorji odzvali na trenutne ne preveč rožnate razmere v slovenskem gradbeništvu. V nadaljevanju novic si lahko preberete tudi nekaj besed o tematskem sklopu kongresa vezanem na Inteligentne Transportne Sisteme in storitve ter elektroniko v prometu.

Nekaj besed je namenjenih tudi novostim iz področja drugih držav.

Kot ste že vajeni, vas tudi tokrat vabim k aktivnemu sodelovanju pri pripravi društvenih novic s predstavitvijo vaših izdelkov ali projektov, ki ste jih izvedli s področja Inteligentnih Transportnih Sistemov. Vaše prispevke prosim pošljite na info@sits.si.

Želim vam prijetno branje novic.

Lep pozdrav,

Robert Rijavec
Predsednik S-ITS

Novice članov društva S-ITS

20. mednarodni simpozij o elektroniki v prometu - ISEP 2012

Slovenian ITS Association

Electro technical Association of Slovenia

Slovensko društvo za inteligentne transportne sisteme, ki deluje pod okriljem Elektrotehniške zveze Slovenije je 26. in 27. marca 2012 organiziralo jubilejni 20. mednarodni simpozij o elektroniki v prometu – ISEP 2012.

Letošnji simpozij je poudaril temo »Povezovanja ljudi z ITS«, kjer se je prek 50 delegatov iz 6 držav fokusiralo na pomen načrtovanja, razvoja in uporabe inovativnih tehnologij prometne infrastrukture in prometnih sredstev na način, da bi skušale obstoječe uporabnike prepričati naj postanejo potniki v javnem potniškem prometu neodvisno od izbire prometnega sredstva. Inteligentni Transportni Sistemi in storitve imajo pri tem velik pomen in so v razcvetu razvoja po celem svetu, ne le v cestnem prometu ampak tudi v železniškem, pomorskem in letalskem prometu. Trenutno se ITS, logistika in javni transport le spogledujejo z izzivi moderne družbe. Temu primerno imamo še veliko vprašanj, na katere moramo odgovoriti. Na primer, ali lahko trajnostni promet zmanjša stroške uporabnikov in če ali je ITS merilo? Ali pa, kako lahko pomagamo oblastem pri integralnem razvoju ITS, vključno z razvojem strategije? Ali je naslednji korak vezan na: »multimodalno, mobilno, omreženo, prodorno... s specifičnim poslovnim modelom«?

Na simpoziju so izbrani mednarodni in domači strokovnjaki poudarjali pomen, ki ga ima ITS, ter nujnost dobrega načrtovanja za njegov razvoj in uporabo v inovativnih tehnologijah inteligentne prometne infrastrukture z namenom čim večje uporabe javnega potniškega prometa. Strokovnjaki so predstavili tudi, zakaj je uvedba cestninskih vinjet v Sloveniji tehnološki korak nazaj pri samem uvajanju ITS in kako bi bilo potrebno ta proces voditi v prihodnje, da bi bil kar se da racionalen in učinkovit. Prav tako so se strokovnjaki strinjali, da le z gradnjo nove železniške infrastrukture ne bomo mogli izpolniti zahtev in pričakovanj po povečanem železniškem pretoku skozi in v Sloveniji, s tem pa je ogrožen obstoj Slovenije v železniških koridorjih. Na simpoziju je bil obravnavan tudi problem razdrobljenosti zračnega prostora, ki ga še vedno krojijo meje posameznih držav.

Ob zaključku simpozija je bilo poudarjeno, da če želimo izboljšati varnost, mobilnost in ekološkost, potrebujemo tudi podporo s strani nacionalne in evropske politike. Transport je panoga, ki je izredno pomembna za življenje in gospodarstvo in ker je novo infrastrukturo težko umeščati v prostor, so ITS pravi odgovor na to. Načinov, kako izboljšati transport in ga optimizirati za uporabo, je veliko. Oblikovati je potrebno dobre strategije razvoja, pri tem pa je

nujno, da tudi pristojne institucije prepoznajo to pomembnost in nam pri tem pomagajo. Pospešiti je potrebno tudi nerazumno dolge procese pričetka izvajanja projektov. Na izobraževalnem področju je potrebno nujno vzgajati kadre, ki bodo sposobni izpeljati projekte, ter vzporedno, k pripravam investicijske dokumentacije ter procesov, izdelovati in dopolnjevati zakonodajo področja ITS.

Po drugi strani je bil ISEP 2012 zelo pomemben dogodek za mreženje ITS strokovnjakov Slovenije in sosednjih držav, z vzpostavitvijo poslovnih in osebnih stikov med starejšimi in mlajšimi obiskovalci Simpozija.

Drugi dan simpozija je bil namenjen ogledu kontrole zračnega prometa na področju Republike Slovenije, to je službe, ki z nevidno roko nadzira, vodi in koordinira zračni promet.

Zasedanje upravnega odbora združenja ASECAP

V Ljubljani je pred časom potekalo srečanje evropskega strokovnega združenja avtocestnih koncesionarjev in upravljavcev avtocest in hitrih cest (ASECAP), katerega članica je tudi družba DARS d.d.

Na tokratnem srečanju so udeleženci iz 13 držav, članic združenja, razpravljali o uresničevanju odločbe Evropske komisije o opredelitvi evropskega elektronskega cestninjenja, bele knjige o prometu ter o implementaciji Inteligentnih Transportnih Sistemov. Posebno pozornost so namenili varnosti v prometu, problematiki počivališč za težka tovorna vozila, obravnavali pa so tudi predlog novega statuta združenja.

Cilj združenja je izmenjava informacij in izkušenj, primerov dobrih praks, sodelovanje pri raziskovalnih programih in razvoj ter krepitev »user/payer« cestninskega sistema kot inštrumenta trajnostne, varne in okolju prijazne prometne politike. Namen združenja je tudi krepitev učinkovitosti omrežja in stalnega izboljševanja ravni storitev z najnovejšimi tehnološkimi dognanji in najboljšimi operativnimi praksami ter promocija cestnine kot najbolj učinkovitega orodja financiranja gradnje, upravljanja in vzdrževanja avtocest in druge večje cestne infrastrukture.

Uradno je ASECAP postalo združenje 8. februarja 1993 in je tega leta predstavljalo 16.000 km cestninskega omrežja. Med leti 1997 in 2002 so se združenju priključili še številni drugi koncesionarji iz evropskih držav, tako je v letu 2002 združenje predstavljalo že 22.000 km cestninskega omrežja. Danes ima ASECAP 16 polnopravnih in 4 pridružene člane in upravlja več kot 44.000

kilometrov cestninskih cest v 20 državah. DARS d.d. je aktiven član združenja že od leta 2000.

Intertraffic Amsterdam

Med 27. in 30. marcem je v Amsterdamu potekal sejem Intertraffic. Intertraffic je mednarodni sejem s področja infrastrukture, inteligentnih transportnih sistemov, parkiriščne opreme in sistemov za izboljšanje varnosti v prometu.

Med novosti s sejma v Amsterdamu spadajo novi koncepti, znanja in proizvodi, ki izboljšujejo pretočnost prometa, dostopnost in prometno varnost.

Videodetekcija v križiščih

Ameriško podjetje Aldis je na sejmu Intertraffic predstavilo nov način detekcije parametrov prometnega toka v križiščih. Produkt z imenom GridSmart predstavlja revolucionaren korak naprej v video detekciji križišč. GridSmart zagotavlja detekcijo parametrov prometnega toka v križišču s pomočjo tridimenzionalnega sledenja. Ta edinstvena tehnologija občutno zmanjša potrebe po strojni opremi in zahteva namestitvev samo ene kamere z širokokotnim (fish-eye) objektivom povezanim z enim samim kablom do procesorja na katerem teče programska oprema.

GridSmart je praktična, cenovno učinkovita alternativa tradicionalnim tehnologijam za detektiranje parametrov prometnega toka v križiščih kot so npr. induktivne zanke.

Nova avtomatska blagajna za plačevanje parkirnine

DESIGNA

Nemško podjetje DESIGNA, je bilo kot podjetje za izdelavo parkirnih sistemov in sistemov za kontrolo dostopa ustanovljeno leta 1951. Parkirni sistemi DESIGNA so prisotni v več kot 60 državah in nameščenimi 6.000 sistemi po vsem svetu.

Na sejmu Intertraffic so predstavili novo avtomatsko blagajno, ki jo poleg dodelane funkcionalnosti odlikuje tudi moderen dizajn. Plačevanje parkirnine bo po novem potekalo po vertikalno strukturiranem zaporedju korakov, s čimer so želeli narediti plačevanje parkirnine kar se le da preprosto. Na grafičnem prikazovalniku zaradi nedvoumnega prikaza korakov in operacij po novem ne bo več potrebno prikazovanje navodil v več jezikih.

V paleti produktov parkirnih sistemov sta sistem PM ABACUS, namenjen večjim in bolj obremenjenim parkirnim sistemom ter sistem SLIMPARK, ki predstavlja kompaktno rešitev za manj obremenjena parkirišča.

Programska oprema za prometno modeliranje

Špansko podjetje TSS-Transport Simulation Systems je na sejmu predstavilo najnovejšo različico programske opreme za modeliranje pod imenom Aimsun 7.

Aimsun je programska oprema za prometno modeliranje, ki združuje mezoskopsko, mikroskopsko in hibridno simulacijo kot tudi statično in dinamično obremenjevanje v enotnem zahtevku. Nova verzija ponuja združljivostjo z GISi in paleto programskih zmogljivosti. Aimsun je kakovostna, odprta in razširljiva rešitev za študije prometnega modeliranja ne glede na obseg in tip študije.

Nova verzija ohranja sposobnosti modeliranja statičnega prometa ter mikroskopskega in mezoskopskega modeliranja, poleg tega pa uvaja hibridni simulator, ki je že dolgo na seznamu želja v prometnem modeliranju. Hibridni simulator omogoča modeliranje mreže velikega obsega z mezoskopskim modeliranjem in simultano uporabo mikroskopske simulacije na območjih, ki zahtevajo detajlnejšo obdelavo.

Po dvajsetih letih TomTom tudi v Sloveniji

Nizozemski proizvajalec navigacijskih naprav in programskih rešitev je navsezadnje vstopil tudi na slovenski in hrvaški trg. Sprva bodo v teh dveh državah na voljo naprave iz serij Start in Via. Na vprašanje, zakaj so se za vstop na slovenski trg odločili šele zdaj, je na predstavitvi v Ljubljani Luca Tammacarro, podpredsednik TomToma za območje Italije in Balkana, kot so poimenovali regijo, v katero so razvrstili tudi Slovenijo, povedal, da so čakali pravi trenutek z razvojem zemljevidov in storitev v regiji.

Njihova pričakovanja za slovenski in hrvaški trg so velika: "Naš potencialni uporabnik je vsak voznik," je povedal Tammacarro, ki na podlagi njemu dostopnih podatkov, da ima v Sloveniji prenosno ali vgrajeno navigacijsko napravo (samo) vsako peto vozilo, ocenjuje slovenski trg navigacijskih naprav kot trg, ki se še naprej razvija.

Ob zagonu je še dodal, da imajo zemljevidi Slovenije v napravah TomTom 99-odstotno pokritost in zajemajo 105 tisoč kilometrov cest, na Hrvaškem, kjer imajo zdaj njihovi zemljevidi okoli 90 tisoč kilometrov cest, pa si bodo prizadevali to pokritost doseči v prihodnjih mesecih. TomTom je namreč leta 2007 kupil enega od dveh najpomembnejših izdelovalcev digitalnih zemljevidov TeleAtlas, ki je zdaj del skupine TomTom. Poleg TeleAtlasa je pomemben ponudnik digitalnih zemljevidov podjetje Navteq, katerega lastnik je zdaj Nokia, glavni odjemalec pa TomTomov največji tekmelec Garmin.

TomTom svojo konkurenčno prednost sicer gradi na storitvah, ki s stalno povezanostjo in sodelovanjem uporabnikov njihovih navigacijskih naprav zagotavljajo, da zemljevid vsebuje čim bolj sproti posodobljene informacije o spremembah cestnega omrežja in tudi o časovno odvisnih značilnosti prevoznosti ceste. "Zjutraj je lahko hitrejša ena pot, čez dan pa druga," pojasnjuje Tammaccaro. Funkcija MapShare uporabniku omogoča, da na svoji napravi takoj popravi napako, ki jo ugotovi na zemljevidu, te vnose pa ob ustrezni povezavi prejme tudi TomTom in jih po preverbi vključi v prihodnjo posodobitev zemljevida.

Natančnost in odzivnost teh podatkov narašča s številom uporabnikov naprav TomTom, ki prevozijo to cesto, zato za slovenske ceste popolne učinke te funkcije lahko šele pričakujemo, enako kot nekatere druge napredne funkcije in storitve – denimo sistem poročanja o cestnih razmerah HDTraffic, ki je na voljo v 23 državah sveta, med katerimi Slovenije (še) ni. Prav zato uporabniška izkušnja, na katero je podjetje s 3500 zaposlenimi po vsem svetu zelo ponosna, v Sloveniji še vedno bistveno okrnjena v primerjavi z zahodnoevropskimi državami, kjer so TomTomove naprednejše storitve uveljavljene že dalj časa.

EU in svetovne ITS novice

Upravljanje satelitov Galileo predano nadzornemu centru v Nemčiji

Prva dva evropska satelita Galileo sta pred časom dosegla svojo končno orbito in s tem odprla pot za aktiviranje in testiranje navigacijskih aplikacij.

S formalnim končanjem faze LEOP (Launch and Early Operations Phase) je bilo njuno upravljanje iz francoske vesoljske agencije CBES v Toulousu predano Galilejevemu nadzornemu centru v kraju Oberpfaffenhofen v Nemčiji.

Nadzorni center Oberpfaffenhofen, ki ga upravlja nemška vesoljska agencija DLR, bo zadolžen za poveljevanje in kontrolo delovanja satelitov v celotnem 12-letnem življenjskem ciklu.

Galileo satelita sta bila izstreljena iz Soyuza v Francoski Gvajani 21. oktobra lansko leto. Tri ure in 49 minut po izstrelitvi sta dosegla orbito na razdalji 23.222 km.

Svetovni ITS kongres 2012 Dunaj, Avstrija

Zbiranje referatov za letošnji svetovni ITS kongres, ki bo oktobra potekal na Dunaju, se je končalo. Prejetih je bila vrsta zanimivih referatov, ki obljublajo pestro dogajanje na letošnjem ITS kongresu: skupaj 1.100 referatov, od tega 861 tehničnih in 239 znanstvenih. Prejeti referati so iz 47 različnih svetovnih držav: 689 iz Evrope, 298 iz Azije ter 113 iz Amerike, med katerimi vodi Japonska z 167 prijavljenimi referati. Posebno je potrebno omeniti, da je kar okoli 120 referatov spisanih s strani nežnejšega spola. V prihodnjih dneh bodo recenzenti izbrali najboljše referate, ki se bodo predstavili na kongresu.

Vsakoletni Svetovni ITS kongres je eden izmed najbolj pomembnih in vplivnih dogodkov na področju prometa in telematike. Pričakuje se 10.000 obiskovalcev iz več kot 65 držav.

Več informacij na <http://2012.itsworldcongress.com/content>

Izdelava inteligentnih cestnih svetilk

Podjetje Swarco Futurit, eden izmed vodilnih svetovnih proizvajalcev izdelkov iz LED tehnologije, je predstavilo svoj nov produkt s področja cestne razsvetljave, svetilko Futurlux. Podjetje je z izgradnjo proizvodnega obrata v Neutalu v Avstriji, vrednega štiri milijone evrov, pridobilo dodatne kapacitete z zmožnostjo izdelave več kot 100.000 cestnih svetilk letno.

Za podjetje Swarco Futurit cestna razsvetljava predstavlja del palete proizvodov, ki bo z dodatnimi funkcionalnostmi v bodoče pravtako postal inteligenen. Njihov namen je trgu ponuditi cestne svetilke z zmanjšano porabo električne energije z dodatnimi funkcionalnostmi kot npr prilagajanje svetlosti glede na zunanje vremenske pogoje in glede na količino prometnega toka, s čimer bo dosežena optimalna svetlost okolja in povečane varnostne razmere.

Več o LED svetilkah proizvajalca Swarco Futurit si lahko preberete na <http://www.swarco.com/en/Products-Services/Traffic-Management/Urban-Traffic-Management/LED-Street-Lighting/FUTURLUX-HEAD>

Društvo za Inteligentne Transportne Sisteme Italije (TTS Italia) imenovalo novega predsednika

Direktor podjetja 5T Rossella Panero je novi predsednik TTS Italia. Imenovani so bili tudi novi podpredsedniki in sicer Stefano Mellina (Famas System) in Alfredo Bolelli (Mizar automazione).

»Naša prednostna naloga je v Italiji doseči priznanje evropske ITS direktive, kot tudi opredelitev nacionalnega načrta, ki se zahteva v avgustu 2012.« pojasni novi predsednik. »V trenutku, ki je tako občutljiv za italijansko gospodarstvo in promet, priznanje direktive lahko pomeni pomembno priložnost za razvoj tudi na lokalni ravni.«

Več informacij o delovanju italijanskega društva za Inteligentne Transportne Sisteme si lahko preberete na njihovi spletni strani

http://www.ttsitalia.it/?lang_pref=en

Autostrade per l'Italia postavi satelitski sistem pobiranja cestnine za tovorna vozila v Franciji

Italijanski avtocestni operater Autostrade per l'Italia je v Franciji dobil posel za izvedbo satelitskega sistema pobiranja cestnine za tovorna vozila težja od 3,5 tone na približno 15.000 kilometrih francoskega nacionalnega cestnega omrežja z upravljanjem le-tega za obdobje 11 let in 6 mesecev.

Projekt bo izveden s strani družbe Ecomouv SAS, ki je v lasti Autostrade per l'Italia in drugih francoskih partnerjev (Thales, SFR, SNCF, Steria). Sistem temelji na uporabi opreme nameščene v tovornem vozilu (OBU), ki uporablja satelitsko tehnologijo za sledenje vozil.

Celotno cestno omrežje bo razdeljeno na več kot 4000 virtualnih odsekov. Cestninjenje se bo izvajalo preko elektronskih naprav nameščenih v vozilu (OBU) s pomočjo mikrovalovne tehnologije (DSRC 5.8Ghz)

Prihajajoči dogodki

Kongres o cestah in prometu v Portorožu med 24. in 25. Oktobrom 2012
Kako ohraniti intelektualno moč in izvedbeno sposobnost slovenskega gradbeništva

Družba za raziskave v cestni in prometni stroki Slovenije prireja 24. in 25. oktobra 2012 bienalni 11. SLOVENSKI KONGRES O CESTAH IN PROMETU, tudi tokrat v kongresnem centru Grand hotela Bernardin v Portorožu.

Slovenska cestna stroka je bila v preteklih 20 letih dobro organizirana. Deležna je bila veliko pohval, žal pretežno le od strokovnih kolegov iz tujine. Veseli pa nas pri teh ocenah, da so naša znanja in organiziranost primerjana predvsem z znanji iz razvitejših sredin.

Pretekli dve leti sta pomenili za naše gradbeništvo in spremljajoče dejavnosti izredno velik upad aktivnosti, številna podjetja so propadla, mnogi ne vidijo izboljšanja stanja v prihodnosti.

Takšne razmere so še dodatno vzpodbudile organizatorje dosedanjih cestnih kongresov, da z vso odgovornostjo in navkljub velikim finančnim težavam tudi v prihodnje nadaljujejo z organizacijo velikih strokovnih srečanj in vzpodbujajo razvoj stroke ter konkurenčnosti naših strokovnjakov kot tudi cestnega gospodarstva v celoti. Stroka, predvsem cestna, se mora odzvati na stanje, ki je bilo vzpostavljeno v zadnjih treh letih, ko so vlaganja v cestno infrastrukturo popolnoma zastala. Predlagati je potrebno novo, razmeram prilagojeno pot do hitrejšega posodabljanja prometa in prometne infrastrukture, kar bo imelo velik vpliv na celoten razvoj naše družbe.

Teme za obravnavo so bile skrbno izbrane, 6. poglavje predstavljajo Inteligentni Transportni Sistemi in storitve (elektronika v prometu) z naslednjimi tematskimi sklopi:

- 6.1 Pomen ITS, dosedanje realizacije in trendi razvoja
- 6.2 Zgraditi ali nadgraditi cestninski sistem?
- 6.3 Sinergija upravljanja prometa avtocest in paralelnih cest
- 6.4 Inteligentna prometna infrastruktura v urbanih območjih
- 6.5 Pametnejši javni potniški promet
- 6.6 Strategije in akcijski načrt uvajanja ITS, ITS direktiva in ITS standardizacija

Predhodne prijave z daljšimi povzetki in kasneje končna besedila referatov posredujte preko spletnega informacijskega sistema DRC na spletni strani www.drc.si ali na elektronska naslova drc@drc.si oz. matija.vilhar@drc.si.

Predhodne prijave smo sprejemali do 15. aprila 2012, končne tekste referatov pa je potrebno oddati do 15. julija 2012.

Uradna jezika kongresa sta slovenščina in angleščina.

Prispele referate bo pregledal, ocenil in uvrstil v program in/ali zbornik referatov, oziroma zavrnil kot neustrezne, Programski odbor kongresa v sodelovanju z izbranimi recenzenti.

Povabilo na 19. Svetovni ITS kongres na Dunaju med 22. in 26. oktobrom 2012

ERTICO-ITS EUROPE, v tesnem sodelovanju s svojimi regionalnimi partnerji, med 22. in 26. oktobrom na Dunaju organizira 19. Svetovni kongres o inteligentnih transportnih sistemih in storitvah.

Z geslom "smarter on the way", se bo kongres osredotočil na prednosti inteligentnih transportnih sistemov in storitev za vse udeležence v prometu. Udeleženci bodo pridobili vpogled v prednosti teh sistemov in storitev v vsakdanjem življenju. Prometna politika Avstrije se že več let osredotoča na okoljsko in energetske učinkovite vrste prevoza. Poleg intermodalnosti, bodo glavne teme kongresa električna mobilnost, izboljšanje orodij navigacije s pomočjo Galilea ter sistemi za podajanje prometno-potovalnih informacij.

Več informacij na <http://2012.itsworldcongress.com/content/>

6th GNSS Vulnerabilities and Solutions Conference v Baški na otoku Krku med 21. in 24. majem 2012

Faculty of Maritime Studies,
University of Rijeka, Croatia

UNITED KINGDOM · CHINA · MALAYSIA

Med 21. in 24. majem bo na hrvaškem otoku Krku potekala 6. mednarodna konferenca z naslovom »GNSS Vulnerabilities and Solutions Conference«, kjer bodo svoje najnovejše izsledke s področja satelitske navigacije predstavljali operatorji, akademiki in predstavniki industrije. Dogodek bo idealna priložnost

za izmenjavo mnenj, debato o razvoju satelitske navigacije ter sklepanje novih poslovnih poznanstev.

Več informacij dobite pri profesorju Dr Renato Filjaru na elektronskem naslovu renato.filjar@gmail.com